Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17690

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i, Ali Arslan taraf?ndan 2006 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin **Bilgisayar Destekli E?itim** süreçlerine ili?kin alg?lad?klar? yeterlilik düzeylerini ölçmektir. Ölçek, tek boyutlu bir yap?ya sahiptir ve toplam 20 maddeden olu?maktad?r. Yap?lan psikometrik analizler sonucunda ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u (Cronbach Alpha = 0.94) ve faktör analizi için uygun istatistiksel ko?ullar? sa?lad??? (KMO = 0.86) tespit edilmi?tir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlilik Alg?s?, Bilgisayar Destekli E?itim, Cronbach Alpha, KMO, Psikometrik Ölçek, E?itim Teknolojisi.

Yazarlar

Ali Arslan

Amaç

Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i, bireylerin bilgisayar teknolojilerini ö?renme ve bunlar? e?itim ortamlar?nda etkili bir ?ekilde kullanma kapasitelerine dair inançlar?n? ve güven düzeylerini saptamak amac?yla geli?tirilmi?tir. Bu araç, özellikle e?itim bilimleri ve teknoloji entegrasyonu alanlar?nda, ö?rencilerin veya ö?retmenlerin teknoloji kullan?m?na yönelik psikolojik bariyerlerini veya te?vik edici alg?lar?n? belirlemek için kritik bir öneme sahiptir.

Ölçe?in geli?tirilmesindeki temel motivasyon, teknoloji kullan?m?n?n yayg?nla?t??? e?itim ortamlar?nda bireysel yeterlilik alg?s?n?n ba?ar? ve adaptasyon üzerindeki güçlü etkisini ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamakt?r.

Yap?

Ölçek, sosyal bili?sel teori çerçevesinde tan?mlanan **öz yeterlilik** (Self-Efficacy) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair ki?isel yarg?s?n? ifade eder. Bu ölçek özelinde yap?, bireyin bilgisayarlar? ö?renme, kullanma ve bunlar? e?itimsel amaçlar do?rultusunda uygulama konusundaki güvenini kapsamaktad?r.

Ölçek, yap?lan faktör analizleri sonucunda tek bir boyutta toplanan 20 maddeden olu?maktad?r. Bu tek boyut, genel olarak Bilgisayar Destekli E?itime yönelik alg?lanan yeterlili?i temsil etmektedir. Bu monolitik yap?, ölçe?in odakland??? psikolojik yap?n?n spesifik ve tutarl? oldu?unu

ARABPSYCHOLOGY.COM

göstermektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizlere haz?rl?k a?amas?nda, verilerin faktör analizi için uygunlu?unu de?erlendiren istatistiksel testler yap?lm??t?r.

Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) Katsay?s?: KMO de?eri **0.86** olarak bulunmu?tur. Bu de?er, örneklem yeterlili?inin mükemmel düzeyde oldu?unu ve verilerin faktör analizi için son derece uygun oldu?unu göstermektedir.

Barlett Küresellik Testi: Barlett Testi anlaml?l?k de?eri **0.000** ($p < 0.001$) olarak tespit edilmi?tir. Bu sonuç, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin birim matristen anlaml? ölçüde farkl? oldu?unu, yani veri setinin faktörle?tirilebilir oldu?unu do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla Cronbach Alpha katsay?s? hesaplanm??t?r. Elde edilen güvenirlik katsay?s? oldukça yüksektir.

Cronbach Alpha ?ç Tutarl?k Katsay?s?: 0.94 olarak bulunmu?tur. Bu yüksek katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in ara?t?rma amaçlar? için üstün bir güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, ke?fedici faktör analizi (KFA) kullan?larak geli?tirilmi?tir. Analizler sonucunda ölçe?in yap?s?n?n **tek boyutlu** oldu?u belirlenmi?tir. Bu tek boyutlu yap?, tüm 20 maddenin, bireylerin bilgisayar destekli e?itime yönelik genel öz yeterlilik alg?s?n? ölçmek üzere tasarland???n? teyit etmektedir.

Tek boyutlu yap?n?n netli?i ve yüksek faktör yükleri, ölçe?in yap?sal olarak sa?lam oldu?unu ve ölçmek istedi?i tek bir psikolojik yap?y? ba?ar?yla izole etti?ini göstermektedir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Yeni bir ölçek olarak geli?tirilmi?tir)

Format: Öz bildirim (Self-Report) Ölçe?i

Dil: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Hedef Popülasyon: E?itim alan?nda bilgisayar teknolojileriyle etkile?imde bulunan bireyler (Ö?renciler, ö?retmen adaylar? veya e?itimciler).

Ya? Grubu: Genellikle üniversite ö?rencileri ve yeti?kin e?itimciler.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??mada üniversite düzeyindeki ö?rencilere uygulanm??t?r.

Ölçekleme Metodu: 5'li Likert Derecelendirme. (1= Kesinlikle Kat?lm?yorum - 5= Kesinlikle Kat?l?yorum)

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlilik, E?itim Teknolojileri, Faktör Analizi, Kaiser-Meyer-Olkin, Barlett Testi, Tek Boyutlu Ölçek, Bilgisayar Destekli E?itim.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ali Arslan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresi: aliarslan@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi (Olas? Kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2006 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve telif haklar? için do?rudan sorumlu yazar Ali Arslan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? psikometrik bilgileri içeren makale ba?lant?s? (DOI/Journal Link) mevcuttur: efdergi.ibu.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: bilgisayar-destekli-egitime-iliskin-oz-yeterlilik-algisi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Arslan, A. (2006). Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i. *Abant ?zzet Baysal Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, *6*(1), 191-198.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bilgisayar Destekli E?itime ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek, tek boyut ve 20 maddeden olu?maktad?r.
Örnek Madde: Bilgisayar? ö?renme konusunda kendime oldukça güveniyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM